

Tytuł: RZECZPOSPOLITA
Data: 09.11.2009
Autor: GRAŻYNA J. LEŚNIAK

Podatek od każdej wypłaty odsetek

PIT | Posiadacze jednodniowych lokat nie będą musieli dopłacać daniny ani nawet wykazywać jej w rocznym zeznaniu

GRAŻYNA J. LEŚNIAK

Wbrew doniesieniom niektórych mediów oszczędności osób fizycznych ulokowane na lokatach jednodniowych nie są przez prawo traktowane inaczej niż te na lokatach 12-mie-sięcznych.

Podatek Belki

Chodzi o 19-proc. zryczałtowany podatek dochodowy od kapitałów pieniężnych (art 30a ust 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych), popularnie zwany podatkiem Belki od nazwiska ówczesnego ministra finansów, który go wprowadził. Zgodnie z prawem dochodów z odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku podatnika lub w innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania nie łączy się z dochodami z innych źródeł, np. z pracy (art. 30a ust. 1).

Co więcej, zgodnie z wolą ustawodawcy (art. 41 ust 4), podatek ten jest płacony w formie zryczałtowanej przez płatnika, czyli bank. Podatnikiem jest zaś osoba fizyczna, która lokuje pieniądze. Na niej jednak nie ciąży żadne obowiązki z tego tytułu. Podatnik nie musi ani wpłacać podatku, ani go rozliczać. To jest rola banku, który ma uiścić podatek do siódmego dnia następnego miesiąca, choć obowiązek podatkowy powstaje z chwilą dopisania kwoty odsetek do rachunku podatnika.

- Podatnik nie ma obowiązku dopłaty żadnego podatku, ponieważ **każda wypłata odsetek tworzy odrębną podstawę opodatkowania** - uspokaja Marek Gadacz, doradca podatkowy w dziale doradztwa podatkowo-prawnego PricewaterhouseCoopers. Eksperti nie mają wątpliwości, że jeżeli chodzi o podatek Belki, osoba fizyczna posiadająca lokatę w banku nie ma obowiązku wykazywania tego podatku w zeznaniu rocznym. Po pierwsze dlatego, że nie wie, ile podatku pobrał bank jako płatnik. Po drugie - dochodów z odsetek od oszczędności nie łączy się, jak wspomnieliśmy, z dochodami z innych źródeł. Po trzecie wreszcie - przepis art. 45 ust. 3 pkt 1 ustawy mówi wyraźnie, że zeznania roczne nie obejmują dochodów opodatkowanych zgodnie z art 29 - 30a.

Płatnik a podatnik

Co więcej, przepisy nie nakazują różnego traktowania na gruncie podatkowym lokat ze względu na czas ich założenia.

- Ustawodawca nie przewiduje innego opodatkowania jednodniowych lokat bankowych niż lokaty 12-miesięcznej - powiedziała „Rz” Irena Ożóg z kancelarii Ożóg i Wspólnicy. Jak twierdzi, **mimo że podatnikiem jest osoba fizyczna lokująca pieniądze na lokatach terminowych, to i tak nie ciąży na nim żadne obowiązki podatkowe dotyczące rozliczenia się z urzędem skarbowym.**

Wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, kiedy osoba fizyczna posiada lokaty w bankach poza granicami kraju. Wówczas, w myśl art. 45 ust. 3b ustawy o PIT, musi wykazać należny podatek w zeznaniu rocznym. Takie zresztą było założenie Ministerstwa Finansów, które wprowadzenie tego przepisu do ustawy postulowało. W uzasadnieniu do projektu nowelizacji ustawy z 27 sierpnia 2004 r. (druk sejmowy nr 3222) czytamy: „Opodatkowanie 19-proc. zryczałtowanym podatkiem dochodowym dochodów z niektórych kapitałów pieniężnych uzyskanych za granicą spowodowało konieczność wskazania, że podatek ten należy wykazać w zeznaniu podatkowym (dodany ust 3b w art 45 ustawy)”.

Sztuka zaokrąglania

- Cały ciężar spoczywa na płatnika A skoro tak to instytucja finansowa, czyli bank ma potrącać podatek i tak robi. Jeżeli obliczy, że jest on niższy niż 50 gr, to obowiązkiem banku jest zaokrąglić go do zera, zgodnie z zasadami przewidzianymi w ordynacji podatkowej, ale to nie oznacza wcale, że bank nie obliczył podatku - podkreśla Irena Ożóg.

Nie można bowiem mylić dwóch kwestii. Mianowicie sytuacji, gdy podatek się należał i nie został pobrany, z sytuacją, gdy po zaokrągleniu podatek wynosi zero, co oznacza, że po prostu go nie ma.

W przepisach nie ma też mowy o żadnym sumowaniu dochodów z tego tytułu.

- Jeśli ustawodawca zechce, żeby łączyć krótkotrwałe lokaty, np. w obrębie jednego miesiąca, to napisze to w przepisach ustawy - podkreśla Irena Ożóg.

Także Marek Gadacz jest zdania, że ustawa o PIT nie nakłada na podatnika obowiązku sumowania dochodów odsetkowych i obliczania zobowiązania podatkowego.

OPINIA

Maciej Grzymała

doradca podatkowy w Accreo Taxand

Przepis art. 45 ust. 3b, który stał się powodem zamieszania, został wprowadzony, by umożliwić opodatkowanie dochodów z niektórych kapitałów pieniężnych uzyskanych za granicą. Ratio legis przepisu nie było jednak stosowanie go do podatników uzyskujących dochód z kapitałów pieniężnych w Polsce. W takiej sytuacji bowiem do pobrania podatku zobowiązany jest płatnik, czyli bank. Nie zmienia to jednak faktu, że regulacja ta nie jest doskonała i może być różnie interpretowana. To kolejny dowód na to, że ustawa, która była już ponad 90 razy nowelizowana, powinna zostać zastąpiona nowym aktem prawnym, jasnym i czytelnym dla przeciętnego Kowalskiego, tak aby mógł on bez trudu poznać swoje obowiązki podatkowe. Z tego też względu należałoby pomyśleć o dwóch odrębnych ustawach: jednej dla osób fizycznych uzyskujących tzw. dochody osobiste, a drugiej dla prowadzących działalność gospodarczą.